

In de Benedenrivieren is in november 2.100 kilo spiegelkarper uitgezet.

KARPERUITZET BENEDENRIVIEREN

Eind november zetten zo'n tachtig karpervissers 2.100 kilo spiegelkarper uit in het Benedenrivierengebied. Dit gebeurde in het kader van het SpiegelKarperProject Benedenrivieren van Sportvisserij Zuidwest Nederland en De Karper Sportvisserij Nederland. Hierbij wordt meerdere jaren op rij karper uitgezet om meer variatie aan te brengen in het bestand en de karpervisserij in de regio aantrekkelijk te houden.

TEKST MICHEL VERSCHOOR FOTOGRAFIE THOMAS BOELAARS

Zaterdagochtend 23 november, kwart over negen. Bij een gevoelstemperatuur die onder het vriespunt ligt, staat een peloton karpervissers paraat bij een recreatiestrandje aan

het Haringvliet. Vandaag staat de grootste Nederlandse karperuitzetting ooit op de rol. Op zes locaties in het Benedenrivierengebied wordt 2.100 kilo spiegelkarper uitgezet. Deze logistieke exercitie

is geïnitieerd door De Karper Sportvisserij Nederland (De KSN), die van Sportvisserij Zuidwest Nederland en het waterschap medewerking, financiële steun en groen licht kreeg.

UITZETSTRAAT

De operatie begon in alle vroegte in Hellevoetsslui en eindigt later vandaag in Werkendam en het Haventje van Genderen. Op alle zes locaties lost een Franse vrachtwagen 'poissons vivants' die afkomstig zijn van een karparkwekerij in Châteauroux. De waarde van de vissen in de tien water-

bakken bedraagt € 45.000,-. Bij iedere uitzetlocatie staan tien tot twintig vrijwilligers klaar om het water te verrijken met de nieuwe aanwas. Ze vormen een haag rond een uitzetstraat, die bestaat uit een portable familiezwembad, dekzeil, fotoplank met meetlat en een grote onthaakmat voor een zachte landing mocht er een vis wegglijpen. In het blauwe badje van vier bij vijf meter liggen zo'n 120 karpers van twee tot vier kilo.

VINGERAFDRUK

Aan het Haringvlietstrandje lopen mannen in groene

waadpakken met speciekui-pen tot aan navelhoogte het ijskoude water in om per ronde drie tot vier karpers tegelijk de vrijheid te geven. Voordat de vissen mogen zwemmen en uitgroeien tot kapitale karpers, wordt snel de linkerflank op nummer gefotografeerd voor het karpervolg-systeem dat is opgezet. "We hebben gekozen voor redelijk beschubde spiegelkarpers," vertelt Michel Hollaar, penningmeester van De KSN. "De schubben fungeren als een soort vingerafdruk. Aan de hand van terugmeldingen met vangstfoto's kunnen we de vissen thuisbrengen in ons datavolgsysteem. Zo wordt het mogelijk om middels vangstgegevens de groei, het migratiegedrag en de standplaats in kaart te brengen."

UREN MAKEN

De karperuitzetting is een initiatief van een groep rivier vissers die elkaar trof op bijeenkomsten van De KSN. In 2009 signaleerden ze namelijk een aanhou-

dende neerwaartse trend in de vangsten. Hollaar: "Waar je in 2001 slechts zeven uur nodig had om op de Benedenrivieren een karper te vangen, mag je tegenwoordig blij zijn als dat binnen 24 uur lukt. Bovendien is het bestand verouderd en bestaan de vangsten voornamelijk uit schubkarpers. Spiegels zijn zeldzaam." Een aantal karpervissers sloeg de handen ineen om de neerwaartse spiraal te stoppen en in 2011 ging de projectgroep SpiegelKarper-Project Benedenrivieren van start. Doel: het uitzetten van spiegelkarper ter verbetering van de variatie in soort, lengte, gewicht en leeftijdsopbouw in de 25.000 tot 30.000 hectare rivierwater.

VERANTWOORDING

Het uitzetten van karper op openbare wateren was tot in de jaren zestig nog de standaard procedure van het toenmalige Rijksvoetvisfond. Vanaf midden jaren zestig namen hengelsportverenigingen deze taak over.

Een portable familiezwembad dient als tussenstation voor de daadwerkelijke uitzet.

De vissen worden voor uitzetting gemeten, gewogen en gefotografeerd.

“Maar nooit eerder werd een project gelanceerd dat zich uitstrekt over meerdere jaren en waarbij er in één dag in een specifieke regio 2.100 kilo karper wordt uitgezet”, zegt Hollaar. Om deze operatie op de rit te krijgen, publiceerde de projectgroep het ‘Achtergronddocument (Spiegel)karperproject Benedenrivieren’. Dit document verantwoordt het uitzetten van karper aangezien deze al eeuwenlang in kleine hoeveelheden voorkomt in de Benedenrivieren en bij een lage bezetting geen negatieve invloed heeft op andere vissen en het ecosysteem. Zo kreeg de projectgroep al snel Sportvisserij Zuidwest Nederland, de visrechtgebende, aan hun zijde.

OPTIMISTISCH

Systeembeheerder en karpervisser Sander van Dongen vernam via Facebook over het initiatief en besloot zich als vrijwilliger aan te melden. Vandaag was hij in alle vroegte in Hellevoetsluis om daar in het donker met vismatten 500 kilo schubkarper uit te zetten. Vervolgens ging het in rap tempo door naar Stad aan 't Haringvliet voor de volgende etappe. “Zo

helpen we elkaar een beetje als karpervissers, anders verandert er niets. Tien jaar terug ving ik zomaar tien karpers per nacht. Als je er nu drie vangt, mag je blij zijn.” Van Dongen was ook present bij de uitzetting van vorig jaar en is optimistisch over de vooruitzichten voor zijn visserij. “Van het voor- tot najaar vis ik vanuit de boot wekelijks op het Haringvliet. En ondanks dat de vissen zich over een enorme plas water kunnen verspreiden, ben ik ervan overtuigd dat we deze vissen terug gaan zien. Van de uitzetting van vorig jaar is dit jaar al een aantal exemplaren teruggevangen.”

FOTOSHOOT

Als we Boudewijn Stolk spreken, is die net bezig om spiegelkarper

nummer 85 op de foto te zetten. En hij is nog wel even bezig, gezien de hoeveelheid vis die in het badje nog wacht op de fotoshoot. “Karpervissers die straks een spiegelkarper vangen, moeten die natuurlijk ook zelf op de plaat zetten en aan ons terugmelden. Anders heeft dit werk geen zin”, zegt Boudewijn. Ook hij merkte dat het

vissen minder avontuurlijk werd. “Karpervissen op deze uitgestrekte wateren doe je voor die mooie, grote bak. Maar die kwamen we steeds minder vaak tegen. De vissen die we nu uitzetten kunnen over twintig tot dertig jaar wel meer dan 25 kilo zwaar zijn”, blikt hij verlekkerd vooruit. Hij is dan ook buitengewoon

Michel Hollaar, penningmeester van De Karper Sportvisserij Nederland.

te spreken over het feit dat De KSN en Sportvisserij Zuidwest Nederland dit voor elkaar hebben gebokst. “Nu weet ik weer waar ik mijn visvergunning voor aanschaf.” Ho, daar komt nummer 100 aan. Sander moet verder met fotograferen.

ENORM POTENTIEEL

Een half uur later is het in de jachthaven van Willemsstad al even hectisch als aan het Haringvliet. Ook hier is een uitzetstraat geïnstalleerd en inmiddels een flinke lading karpers gelost. Co Akkermans, coördinator op deze locatie, is lid van de werkgroep die dit project mogelijk maakte. “Vijf jaar terug zijn we dit project gestart en dit is het tweede jaar dat we vis uitzetten. Dat is natuurlijk prachtig,” zegt hij trots. “En bovendien broodnodig voor onze toekomst als karpervissers. Deze vissen hebben een enorm potentieel: het zijn snelle groeiers. Sommige vissen gaan binnen twee jaar al richting de tien kilo. Er is hier genoeg voedsel en karpers eten alles: mosselen, rivierkreeftjes en natuurlijk boilies. De meeste vissen blijven in een flinke straal rond het uitzetgebied hangen, dus we weten ze straks vast wel weer te vinden.”

RONDREIS

Vismaten Ricardo Koste en Aydin Karaman reizen van

daag van locatie naar locatie om het uitzetten te begeleiden. “Dit is toch prachtig om te zien!”, zegt Karaman. “Karpervissen is mijn hobby, daar doe ik alles voor. Ik ben er ook altijd mee bezig. Is het niet met vissen zelf, dan lees ik er wel over of ben ik druk met mijn materialen.” Samen met Ricardo vist hij steevast in de weekenden. Ze gaan het liefst zo lang mogelijk door, ook als het kouder wordt. Koste is ook erg verheugd met deze tweede uitzetting in het kader van het SpiegelKarper-Project. “Het is mooi dat er qua karperbestand nu meer variatie in het water zit. Dan is het straks extra spannend wat je precies voor vis haakt. Het wordt een bijzonder moment als er dan zo’n fraaie spiegel boven water komt.” Karaman trekt snel zijn waadpak aan en staat even later in het water van de jachthaven om nog meer vissen los te laten.

EMOTIONEEL

Dat uitzetten van vis heeft her en der wel wat emoties losgemaakt, zegt Michel Hollaar. “Vandaag heb ik een paar stoere kerels wel even stilletjes zien staan kijken toen ze hun eerste spiegelkarper loslieten. Voor veel van deze mannen die zo betrokken zijn bij dit project is het toch een beetje een emotioneel

K3-KARPERS

De karperuitzetting die eind november vorig jaar plaatsvond, is er één in een reeks die enkele jaren in beslag zal nemen. Tot en met 2017 worden het Haringvliet, Hollandsch Diep, de Nieuwe Merwede, Amer en Bergsche Maas ieder jaar voorzien van een nieuwe lading spiegelkarpers. Dit om de drastische daling van vangstregistraties op de Benedenrivieren een positieve draai te geven en het karperbestand gevarieerder te maken. De nieuwe aanwinsten betreffen zogenaamde K3-karpers: exemplaren vanaf twee kilo die drie zomers oud zijn. Dit om de predatie door roofvis te beperken. Mocht de karper zich in ons land bij hoge uitzondering wel een keer succesvol natuurlijk voortplanten, dan wordt de jonge aanwas door het steeds helderdere water voor vrijwel zeker 99% opgegeten door roofvis als snoek en snoekbaars. Voor de K3-karpers resteert alleen de meerval als natuurlijke vijand.

Bij het SpiegelKarperProject zijn drie zomers oude vissen uitgezet.

moment.” Die emotie zal zich weer voordoen bij het terugvangen van de uitgezette spiegels. “Vorig jaar kwamen de eerste meldingen al daarna de uitzetting. Of dat nu weer het geval is, moeten we met deze kou nog even afwachten. Maar ik heb er alle vertrouwen in dat er weer

mooie vissen worden teruggevangen”, besluit Hollaar. Volgend jaar wacht een nieuwe ronde uitzettingen, deels op andere locaties zodat er voldoende spreiding plaatsvindt. Binnen enkele jaren zullen de Benedenrivieren weer bekend staan als een topwater voor karpervissend Nederland.

In speciekuipen met water worden de vissen vervoerd naar hun nieuwe thuis.